

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ HOTĂRÂRE DE GUVERN privind stabilirea sectoarelor de negociere colectivă
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
2.1. Sursa proiectului de act normativ <p style="text-align: center;">PNNR</p> <p>Reforma Planul Național de Redresare și Reziliență prevede intrarea în vigoare a unei noi legi a dialogului social, negociată cu partenerii sociali și de asemenea se menționează că <i>Legea va prevedea o revizuire a definiției sectoarelor economice ca bază pentru contractul colectiv la nivel de sector.</i></p>
2.2. Descrierea situației actuale <p>Prin acest act normativ au fost aduse o serie de modificări la Hotărârea de Guvern nr.1260/2011 privind sectoarele de activitate stabilite conform Legii nr. 62/2011, Legea dialogului social care prevede în prezent 30 de sectoare de activitate, definite potrivit Clasificării activităților din economia națională (CAEN Rev. 2).</p> <p>În anul 2011, după consultarea partenerilor sociali, a fost emisă Hotărârea de Guvern nr. 1260/2011 prin care s-a stabilit un număr de 29 de sectoare de activitate din economia națională pentru care se pot negocia și încheia contracte colective de muncă. Ulterior, prin Hotărârea de Guvern nr. 13/2017, lista sectoarelor de activitate definite prin H.G. nr. 1260/2011 se completează cu sectorul de activitate ”30 Cercetare științifică și dezvoltare tehnologică”.</p> <p>De la adoptarea HG nr. 1260/2011 asistăm la o scădere a numărului de contracte colective de muncă la nivel de sector de activitate și la o creștere a numărului de contracte colective la nivel de grup de unități, acest din urmă tip de contract fiind în măsură să răspundă mai fidel intereselor și nevoilor actuale ale partenerilor sociali.</p> <p>În prezent este în vigoare un contract colectiv de muncă la nivel de sector de activitate ”învățământ preuniversitar” și un număr de 21 contracte colective de muncă la nivel de grup de unități.</p> <p>Printre cauzele care au determinat reducerea numărului de contracte colective de muncă încheiate/înregistrate la nivel sectorial, menționăm:</p> <ul style="list-style-type: none">- definirea actuală a sectoarelor nu a ținut cont de omogenitatea activităților economice, ci de structura organizatorică existentă a partenerilor sociali, cu predilecție a părții sindicale; Cu toate acestea, organizațiile sindicale de la nivel de sector nu beneficiază de o forță suficientă încât să favorizeze asocierea patronală la acest nivel;- definirea sectoarelor nu a avut în vedere scopul final, și anume, facilitarea negocierii, încheierii și înregistrării de contracte colective de muncă la nivel de sector. Principalul scop a fost plierea pe structurile organizatorice existente, ignorându-se necesitatea identificării interesului comun și a partenerului legitim de negociere pentru încheierea și înregistrarea contractelor colective de muncă. Sectoarele definite în hotărârea de guvern în vigoare reflectă, mai degrabă, o viziune diferită a organizațiilor sindicale și patronale, ignorându-se necesitatea existenței unui număr cât mai mare de compatibilități între parteneri, în sensul identificării unui interes comun, concret al acestora, care să încurajeze negocierile colective;- dimensionarea disproporționată a sectoarelor de activitate în raport cu numărul mediu de angajați, care variază de la 12.851 salariați (sector industria extractivă) la 766.631 salariați (sector comerț), conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică din anul 2020. Dimensiunea sectoarelor face dificilă îndeplinirea condițiilor cantitative de reprezentativitate de către federațiile sindicale și cele patronale (minimum 5 % în cazul organizațiilor sindicale, minimum 10% în cazul organizațiilor patronale din efectivul angajaților din acel sector), ceea ce penalizează inițierea procesului de negociere colectivă la nivel de sector de activitate;- reducerea numărului federațiilor sindicale și patronale reprezentative la nivel de sector, ca urmare a trecerii de la ramuri ale economiei naționale (31) la sectoare de activitate (29) în 2011, anumite sectoare cumulând un număr mai mare de angajați în comparație cu vechile ramuri, ceea

ce a exercitat o presiune asupra organizațiilor deja constituite pentru a-și mări numărul de membri în vederea obținerii sau păstrării reprezentativității la acest nivel;

- **lipsa partenerilor sociali reprezentativi la nivel sectorial** exclude posibilitatea efectivă de negociere în cazul a 9 de sectoare. O analiză a reprezentativității relevă faptul că numai în 21 sectoare de activitate există atât federații sindicale, cât și patronale, în timp ce în 8 sectoare de activitate există numai federații sindicale, într-un singur sector de activitate există numai 1 federație patronală;

- **creșterea dificultății găsirii partenerului de negociere colectivă, „în oglindă”**, necesar demarării negocierii colective, cu efect negativ asupra acoperirii drepturilor prin contracte colective. De ex., în sectorul ”15 Comerț”, sector care reunește cel mai mare număr de angajați din economia națională, nu există nicio federație sindicală sau patronală reprezentativă;

- **dificultăți în organizarea și derularea negocierilor colective la nivelul sectoarelor care acoperă atât sistemul bugetar, cât și cel privat și eșecul încercărilor de a încheia și extinde un contract colectiv de muncă la nivel sectorial**, chiar dacă organizațiile sindicale semnate îndeplineau atât condițiile de reprezentativitate la nivel de sector, cât și pragul de cumulare a peste jumătate din numărul angajaților din sectorul de activitate, întrucât un contract sectorial încheiat cu angajatori din sistemul bugetar nu poate fi extins unor angajatori din mediul privat (*ex. contract sectorial pe sectorul sănătate și activități sanitar-veterinare*);

- **dezechilibrul organizatoric între sistemul bugetar și cel privat**, discrepanța între reprezentativitate *de facto* și cea *de jure*, contestarea frecventă a însăși ideii de reprezentativitate și folosirea legii dialogului social prioritar pentru eludarea sau blocarea negocierilor colective în defavoarea facilitării acestora;

- **reticența angajatorilor față de asocierea patronală și față de încheierea de contracte colective la nivel de sector** (Comisia Europeană 2002:111-2; Trif 2004:61);

- **cadrul de reglementare existent** - prevederile Legii nr.367/2022 privind dialogul social, care dispune în ceea ce privește încheierea și înregistrarea contractelor colective de muncă la nivel de sector de activitate, **îndeplinirea cumulativă a condițiilor de negociere impune o serie de condiționări suplimentare.**

Aceste aspecte conduc la dificultăți de identificare a interesului comun al părților în negociere, deși acesta reprezintă **prima condiție pentru eficiența derulării negocierilor colective**, în sens contrar condiționalitățile stabilite prin acte normative fiind, în aplicare, irelevante.

Urmare a procesului legislativ în luna decembrie 2022 a fost publicată în Monitorul Oficial Legea nr. 367/2022 privind dialogul social care prevede conf. Art. 184 aprobarea în termen de 90 de zile a unei Hotărâri de Guvern privind *stabilirea sectoarelor de negociere colectivă și a codurilor aferente acestora.*

Cele două acte normative - Legea nr. 367/2022 privind dialogul social și H.G. privind definirea sectoarelor de negociere colectivă - sunt conexe, nu pot fi disociate, și produc efecte corelat în contextul negocierii, încheierii și înregistrării contractelor colective de muncă la nivel sectorial.

2. Schimbări preconizate

Pentru facilitarea și încurajarea negocierii colective la nivel de sector de activitate, actualul proiect de act normativ urmărește să redefinească sectoarele de activitate în sensul extinderii numărului acestora, de la 30 la 58, cu redimensionarea și flexibilizarea nivelurilor de negociere sectorială.

Pentru flexibilizarea normei și acoperirea tuturor spețelor din practică, unele coduri CAEN se regăsesc în mai multe sectoare (20 de sectoare din 58 conțin coduri CAEN care se repetă); pentru a da posibilitatea, tuturor părților interesate, de a face parte din sectorul de negociere colectivă în care își regăsesc interesele, a fost introdus art. 2 alin(3) prin care se reglementează, prin Ordin de ministru, metodologia de participare/aderare la negocierea colectivă sectorială.

Principiile avute în vedere la elaborarea prezentului act normativ sunt următoarele:

- sectoarele de activitate trebuie să fie distincte din punct de vedere al domeniului de activitate și omogene din punct de vedere al structurii lor;

- criteriul de bază pentru definirea sectoarelor este Clasificarea Activităților din Economia Națională - Cod CAEN și/sau numărul mediu anual de angajați, după caz;

- negocierile colective sunt libere și voluntare, inclusiv în privința stabilirii nivelurilor sectoriale la care partenerii sociali doresc să negocieze un contract colectiv de muncă;

- posibilitatea ca o federație sindicală sau patronală să poată deveni reprezentativă în mai multe sectoare de activitate, care conferă dreptul de a negocia mai multe contracte colective de muncă la nivelul diferitelor sectoare de activitate, dacă sunt îndeplinite condițiile de reprezentativitate pentru fiecare sector de activitate în parte;

• În baza consensului partenerilor sociali și cu aprobarea Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social sectoarele de negociere pot fi revizuite.

Efectele urmărite de proiectul de act normativ:

- facilitarea identificării partenerilor de negociere, concomitent cu creșterea interesului organizațiilor pentru negocierea colectivă sectorială;
- facilitarea încheierii de contracte colective de muncă la nivel sectorial, în contextul noilor evoluții economice;
- încurajarea tendinței de concentrare a structurilor sindicale în funcție de specificul sectoarelor;
- redefinirea periodică a sectoarelor prin consens al partenerilor sociali aprobate în Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social și aprobat prin Ordin al ministrului responsabil cu dialogul social;
- accentuarea rolului federațiilor și responsabilizarea partenerilor sociali sectoriali în cadrul negocierii colective.

2.4. Alte informații

Nu este cazul

**Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Prin modificările aduse, proiectul de hotărâre armonizează cadrul legislativ al dialogului social, flexibilizează și încurajează negocierile colective la nivel de sector de activitate, prin redefinirea sectoarelor de negociere colectivă, concomitent cu constituirea federațiilor sindicale și patronale intersectorial, cu facilitarea recunoașterii reprezentativității organizațiilor sindicale și patronale la nivel sectorial. Prin urmare, creșterea numărului de contracte colective muncă va avea un impact pozitiv asupra numărului de angajați acoperiți de un contract colectiv de muncă și implicit, asupra nivelului de trai și păcii sociale.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul						
4.8. Alte informații Nu este cazul						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ. Hotărârea Guvernului nr.1260/2011, privind sectoarele de activitate va fi abrogată.						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect						
5.6. Alte informații Nu este cazul						
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul						
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate						

Organizațiile sindicale și patronale reprezentative la nivel național, care iau parte la procesul de dialog social și consultare tripartită, conform Legii 367/2022 privind dialogul social.
<p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:</p> <p>I. Structurile asociative consultate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. UNIUNEA NAȚIONALĂ A CONSILIILOR JUDEȚENE DIN ROMÂNIA; 2. ASOCIAȚIA MUNICIPIILOR DIN ROMÂNIA; 3. ASOCIAȚIA ORAȘELOR DIN ROMÂNIA; 4. ASOCIAȚIA COMUNELOR DIN ROMÂNIA; <p>II. Data transmiterii în consultare: adresa nr. 2716/DIB/22.12.2022</p> <p>III. Data primirii punctelor de vedere din partea structurilor asociative:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. adresa UNCJR nr. 8/03.01.2023 - fără propuneri sau observații; <p>IV. Modalitate de preluare a observațiilor/propunerilor sau motivarea nepreluării acestora: nu e cazul</p>
<p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi <p>Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.</p>
<p>6.6. Alte informații Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009. Proiectul a fost postat pe site-ul www.mmuncii.gov.ro în perioada 08.12.2022-17.12.2022, perioadă în care nu au fost primite propuneri/sugestii la adresa dezbateri@mmuncii.gov.ro.</p>
<p>7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare</p>
<p>8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ</p> <ol style="list-style-type: none"> a) necesitatea înființării unor noi organisme în cadrul administrației publice centrale și/sau locale; b) necesitatea extinderii competențelor instituțiilor existente. <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>8.2. Alte informații Nu este cazul</p>

Față de cele prezentate anterior, supunem spre aprobare Guvernului prezentul proiect de Hotărâre de Guvern privind stabilirea sectoarelor de negociere colectivă.

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Marius - Constantin BUDĂI

AVIZĂM FAVORABIL:

**Viceprim-ministru, ministrul transporturilor
și infrastructurii**

Sorin Mihai GRINDEANU

Ministrul Finanțelor

Adrian CĂCIU

Ministrul Afacerilor Interne

Lucian Nicolae BODE

Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene

Marcel-Ioan BOLOȘ

Ministrul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Sebastian-Ioan BURDUJA

Ministrul Energiei

Virgil - Daniel POPESCU

Ministrul Economiei

Florin Marian SPĂTARU

Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor

Barna TÁNCZOS

**Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și
Administrației**

Attila-Zoltan CSEKE

Ministrul Sănătății

Alexandru RAFILA

Ministrul Educației

Ligia DECA

Ministrul Antreprenoriatului și Turismului

Constantin Daniel CADARIU

**Ministrul Familiei, Tineretului și Egalității de
Șanse**

Gabriela FIREA

Ministrul Culturii

Lucian ROMAȘCANU

Ministrul Sportului

Carol-Eduard NOVAK

Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Petre DAEA

Ministrul Afacerilor Externe

Bogdan-Lucian AURESCU

Ministrul Apărării Naționale

Angel TÎLVĂR

Ministrul Justiției

Marian - Cătălin PREDOIU

